

1 Wat betekent het begrip “ouderlijke verantwoordelijkheid” in de praktijk? Wat zijn de rechten en plichten van degene die ouderlijke verantwoordelijkheid draagt?

Ouderlijke verantwoordelijkheid is een recht en een plicht van ouders. Deze verantwoordelijkheid omvat de zorg voor de persoon van het minderjarige kind, het beheer van zijn of haar vermogen en de vertegenwoordiging van het kind in alle zaken, rechtshandelingen of rechtszaken in verband met de persoon of het vermogen van het kind. Met andere woorden: ouderlijke verantwoordelijkheid waarborgt de bescherming van de persoonlijke en eigendomsrechten van de minderjarige.

2 Wie heeft normaal gesproken de ouderlijke verantwoordelijkheid voor een kind?

De ouderlijke verantwoordelijkheid wordt door beide ouders gezamenlijk gedragen. Bij elke beslissing van de ouders in verband met het uitoefenen van de ouderlijke verantwoordelijkheid moet rekening worden gehouden met de belangen van het kind.

3 Kan een andere persoon in plaats van de ouders worden aangewezen, als de ouders de verantwoordelijkheid voor hun kinderen niet kunnen of willen uitoefenen?

Als een van de ouders de ouderlijke verantwoordelijkheid niet kan of wil uitoefenen, om praktische redenen (bijv. ziekenhuisopname, detentie) of om juridische redenen (rechtsonbekwaamheid), blijft die ouder louter houder van het recht terwijl de ouderlijke verantwoordelijkheid uitsluitend door de andere ouder wordt uitgeoefend.

Als geen van beide ouders in staat is de ouderlijke verantwoordelijkheid uit te oefenen, wordt een minderjarig kind onder voogdij geplaatst; de ouders behouden de ouderlijke verantwoordelijkheid, als louter houders van het recht, terwijl ze die niet kunnen uitoefenen.

4 Hoe wordt de ouderlijke verantwoordelijkheid geregeld als de ouders van echt scheiden of uit elkaar gaan?

Bij echtscheiding of scheiding van tafel en bed, en mits beide ouders in leven zijn, beslist de rechter over de ouderlijke verantwoordelijkheid. De ouderlijke verantwoordelijkheid kan worden toegekend aan een van de ouders of, als zij daar beiden mee instemmen en tegelijkertijd de woonplaats van het kind vastleggen, aan beide ouders gezamenlijk. De rechter kan anders beslissen; met name kan hij of zij de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid tussen de ouders verdelen of haar toekennen aan een derde persoon.

5 Welke formaliteiten moeten in acht worden genomen om onderlinge overeenstemming van de ouders betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid juridisch bindend te maken?

Wanneer een rechter moet beslissen over de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid, zoals in het geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed, zal hij of zij rekening houden met eventuele afspraken tussen de ouders, maar deze afspraken zijn niet bindend voor de rechter. Voor dit soort afspraken zijn geen specifieke formaliteiten nodig; de enige voorwaarde is dat ze op juridisch geldige wijze ter kennis worden gebracht van de rechter. De gebruikelijke manier is het indienen van een door de betrokken partijen opgesteld document waarin de onderlinge afspraken worden uiteengezet. Hierin wordt door de wet uitdrukkelijk voorzien in gevallen van echtscheiding met wederzijdse toestemming van ouders die minderjarige kinderen hebben, in welk geval een schriftelijke overeenkomst tussen de ouders, waarin de voogdij over hun kinderen en de omgangsregeling worden vastgesteld, bij de rechter moet worden ingediend.

In alle andere opzichten kunnen ouders informeel afspraken maken over de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid, zonder aan formaliteiten te hoeven voldoen of formele procedures te hoeven volgen, om op die manier in de praktijk de verantwoordelijkheid onderling te verdelen, waarbij de ene ouder dit aspect voor zijn of haar rekening neemt, en de andere ouder een ander aspect. De ene ouder kan bijvoorbeeld de voogdij over het kind hebben, terwijl de andere ouder het vermogen van de minderjarige beheert en zijn of haar belangen behartigt.

6 Als de ouders het niet eens worden over de ouderlijke verantwoordelijkheid, wat voor mogelijkheden zijn er dan om het conflict buiten het gerecht om op te lossen?

Wanneer de ouders het niet eens kunnen worden over de ouderlijke verantwoordelijkheid en het in het belang van het kind is dat er een besluit wordt genomen, beslist de rechter. Een alternatieve vorm van geschillenbeslechting is bemiddeling.

7 Over welke zaken betreffende het kind kan de rechter beslissen als de ouders de zaak aan de rechter voorleggen?

Wanneer ouders het in de uitoefening van hun ouderlijke verantwoordelijkheid oneens zijn over een specifieke kwestie en de zaak voor de rechter brengen, kan deze uitsluitend over die kwestie uitspraak doen. Het kan gaan om willekeurig welk probleem dat zich tijdens de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid voordoet waardoor onenigheid tussen de ouders ontstaat en waarbij beiden vasthouden aan hun eigen mening, zodat een oplossing van het geschil in het belang van het kind is. Het kan gaan om objectief gezien serieuze zaken, bijv. het kiezen van een voornaam, het instemmen met een operatie enzovoort, of het kan zaken betreffen die objectief gezien niet van groot belang zijn maar die de ouders belangrijk genoeg vinden om aan de rechter voor te leggen.

8 Als het gerecht de voogdij over een kind toewijst aan een van de ouders, betekent dit dan dat deze ouder over alle zaken betreffende het kind kan beslissen zonder eerst de andere ouder te raadplegen?

Ja, in principe wel, voor zover de kwestie binnen de reikwijdte valt van de voogdij over het kind die aan één ouder is toegekend. De ouders kunnen er altijd voor kiezen de oplossing van de rechter waarbij één ouder alleen de voogdij over het kind krijgt, naast zich neer te leggen: zelfs nadat de rechter uitspraak heeft gedaan, kunnen ze een andere regeling overeenkomen waarbij de andere ouder een rol krijgt toebedeeld in de zorg voor het kind, mits deze regeling uiteraard in het belang van het kind is.

9 Wat betekent het in de praktijk als het gerecht beslist dat de ouders gezamenlijk ouderlijke verantwoordelijkheid dragen?

Dit betekent dat besluiten in verband met de zorg voor het kind door de ouders gezamenlijk moeten worden genomen.

10 Tot welk gerecht of welke instantie moet ik mij wenden om een verzoek betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid te doen? Aan welke formaliteiten moet ik voldoen en welke documenten moet ik bij mijn verzoek voegen?

De bevoegde rechtbank is altijd de rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter (*μονομελής πρωτοδικείο*). Verzoekschriften moeten worden ingediend bij de rechtbank die voor de plaats in kwestie bevoegd is en er moet een afschrift aan de verweerder worden bezorgd; de documenten die dienen ter onderbouwing van het verzoekschrift moeten eveneens bij de rechtbank worden ingediend.

11 Welke procedure geldt in deze zaken? Is er een spoedprocedure?

De rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter beslist in overeenstemming met een bijzondere procedure die is neergelegd in artikel 681B en C van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (WBR). Deze procedure is opgezet naar het voorbeeld van de procedure voor arbeidsgeschillen, om de afhandeling van zaken te bespoedigen. Gezien het hoofdzakelijk persoonlijke karakter van geschillen over de ouderlijke verantwoordelijkheid, worden ook enkele bepalingen van de procedure voor huwelijkszaken toegepast, evenals voorschriften van de procedures voor nietcontentieuze rechtspraak betreffende de onderzoeksautoriteit en de ambtshalve bewijsverkrigting door de rechtbank. Wanneer geschillen in verband met de uitoefening van de ouderlijke verantwoordelijkheid echter samenhangen met een van de huwelijkszaken waarnaar wordt verwezen in artikel 592, lid 1, WBR (bijv. ontbinding of nietigverklaring van een huwelijk) of de geschillen waarnaar wordt verwezen in artikel 614, lid 1, WBR (bijv. vaststelling van het vaderschap), moet de rechter de procedure toepassen die wordt beschreven in de artikelen 598612 en 616622 WBR. Dringende zaken kunnen worden afgehandeld met behulp van voorlopige maatregelen (*ασφαλιστικά μέτρα*) en noodgevallen met behulp van een voorlopige voorziening (*προσωρινή διαταγή*).

12 Kan ik een vergoeding krijgen van de kosten van rechtshulp en de procedure?

Ja, op grond van de algemene voorwaarden voor rechtsbijstand.

13 Is het mogelijk in beroep te gaan tegen een beslissing over ouderlijke verantwoordelijkheid?

De rechterlijke uitspraak betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid kan worden ingetrokken of gewijzigd als de omstandigheden die de rechter tot zijn of haar uitspraak hebben gebracht, zijn veranderd. Ook kan tegen een uitspraak inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid beroep worden ingesteld via de gewone rechtsmiddelen (beroep om feitelijke of juridische redenen (*έφεση*), beroep om alleen juridische redenen (*cassatie, αναίρεση*), eis tot vernietiging (*ανακοπή ερημοδικίας*), revisie (*αναψηλάφηση*)), conform de gebruikelijke vereisten.

14 Als het nodig is zich te wenden tot een gerecht of een andere instantie om een beslissing over ouderlijke verantwoordelijkheid ten uitvoer te leggen, welke procedure moet ik dan toepassen?

Een uitspraak inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid is uitvoerbaar op grond van artikel 950 WBR als zij tevens verplichtingen oplegt. Met andere woorden: als zij niet alleen de kwestie van de ouderlijke verantwoordelijkheid, de voogdij over een minderjarig kind of het contact met het kind regelt, maar ook de overdracht of de terugkeer van het kind gelast of de omgangsregeling vaststelt of de partijen verbiedt conflicterende maatregelen te treffen. Zo geldt in het bijzonder het volgende: a) de ouder bij wie het kind is, moet handelen overeenkomstig het vonnis waarin de overdracht of de terugkeer van het kind wordt gelast, en bij verzuim daarvan kan hetzelfde vonnis voorzien in de automatische oplegging van een geldstraf van maximaal 50 000 EUR, te betalen aan degene die verzoekt om het overdragen of het terugbrengen van het kind, of een tijdelijke detentie van maximaal één jaar, of beide straffen samen (indirecte uitvoering (*έμμεση εκτέλεση*)); en b) in het geval dat het recht op persoonlijk contact van een ouder met het kind wordt belemmerd, kan in het vonnis inzake het contact worden gedreigd met een geldstraf en detentie voor de persoon die dit contact verhindert (complementaire uitvoering (*αναπληρωματική εκτέλεση*)).

15 Wat moet ik doen om een beslissing over ouderlijke verantwoordelijkheid die door een gerecht in een andere lidstaat is gegeven, in deze lidstaat te laten erkennen en ten uitvoer te laten leggen?

Vonnissen betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid die in andere lidstaten zijn uitgesproken worden automatisch erkend, zonder verdere formaliteiten van de kant van Griekse bestuurlijke instanties. Griekse rechtbanken zijn bevoegd uitspraak te doen over de geldigheid van een buitenlands vonnis, of over een verzoek tot erkenning van een buitenlands vonnis, zonder voorafgaande beoordeling van de bevoegdheid van de lidstaat van oorsprong. Griekse rechtbanken kunnen de erkenning van een vonnis over de ouderlijke verantwoordelijkheid weigeren wanneer: a) het strijdig is met de binnenlandse openbare orde, waarbij te allen tijde rekening wordt gehouden met het belang van het kind; of b) het onverenigbaar is met een later in een Griekse rechtbank uitgesproken vonnis betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid. Wanneer de Griekse rechtbanken bevoegd zijn overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad op grond van de woonplaats van het kind, kunnen zij, als rechtbanken van de lidstaat waarin om de erkenning wordt verzocht, de kwestie van de ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind anders beslechten door in de zaak een eigen, later vonnis te geven, zonder van tevoren de bevoegdheid van de lidstaat van oorsprong en de bindende aard van het eerdere vonnis (bijv. of er beroepsmogelijkheden zijn) te beoordelen.

16 Tot welk gerecht in deze lidstaat moet ik mij wenden om mij te verzetten tegen de erkenning van een beslissing over ouderlijke verantwoordelijkheid die is gegeven door een gerecht in een andere lidstaat? Welke procedure is in dit geval van toepassing?

In de beschreven gevallen is de rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter bevoegd; deze behandelt de zaak conform de procedure die voor het betreffende soort geschil van toepassing is.

17 Welk recht wordt door het gerecht toegepast in een proces over ouderlijke verantwoordelijkheid waarbij het kind of de partijen niet in deze lidstaat wonen of verschillende nationaliteiten hebben?

Op de betrekkingen tussen ouders en een kind is het volgende recht van toepassing, in deze volgorde: 1) het recht van hun laatste gemeenschappelijke nationaliteit; 2) het recht van hun laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats; 3) het recht van de nationaliteit van het kind.

Deze webpagina maakt deel uit van de website [Uw Europa](#).

Al uw [feedback](#) over de verstrekte informatie is welkom.

This webpage is part of an EU quality network

Laatste update: 15/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.